

Tágabb teret kérnek lapunk olvasói

Dicsérték és bírálták a Délmagyarországot és a Délvilágot a szegedi Közéleti Kávéház hétfői estjén, amelyen a törzstagok Szetey András főszerkesztőt faggatták.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ez volt a Közéleti Kávéház 1529. estje – mondta a nagy hagyományú beszélgetéssorozat dokumentátora, jogos büszkeséggel, s a szavaiban a nem leplezett kéréssel, hogy ezentúl lapunk is figyelmesebben dokumentálhatná a kávéházi esték eseményeit. Szetey András főszerkesztő nem látta ennek akadályát.

Miért nem tart fogadónapot a szerkesztőség vezetője? – szólt a kérdés, amely mögött az az igény bujkált, hogy a város és vidéke legnagyobb példányszámú napilapjával szorosabb kapcsolatokat öhajtanak az olvasók. Ugyanez nyilvánult meg annak firtatásában, hogy ki dönt az olvasói levelek sorsáról és miként, s vajon miért nem jelenhet meg a jelenleg szokásosnál több írás az újság „fogyasztóinak” tollából. Ugyanez az igény világott ki azoknak a szavaiból is, akik rögtön megírandó témákat javasoltak. Foglalkozunk többet a nyugdíjasokkal! A rendőrökkel – no nem a főrendőrökkel, hanem az utcákon szolgálatot teljesítő beosztottakkal, akik a főlshóáló szerint a legnehezebb munkát végzik, ám ezzel nem áll arányban a bérezésük. Írjunk végre boldog családokról, ne csak a szerencsétlen páriákról... És lehesen a véleményre is reagálni... Ez a kultúra, a szellemi alkotóerő városa, mondta a neves művészettörténész, s azt kérte számon, mi-

ért nem jelenik meg több művészetkritika.

Dicsérő szavak is elhangzottak persze, ám Szetey András a szakma diktátuma szerint inkább a bírálatokra reagált. A magyar nyelv helytelen használatát illusztráló, mi tagadás, fájóan hosszú idézetlistától aligha volt elragadtatva, de mert a saját hasonló listája, valljuk meg, hosszabb, a szerkesztőségi gárda e téren való megerősítését helyezte kilátásba. A témajavaslatokat köszönte, az olvasói leveleknek nagyobb terjedelmet ígért, azt azonban nem szeretné, mondta, ha az újságírók névvel vállalt véleményeit „igazítanák helyre” az olvasók az övékkel – ez lenne a lex Répássy, működésben. Amelyet pedig a közelmúltban nem talált elfogadhatónak az Alkotmánybíróság. Fölsorolhatatlan, mi mindenre voltak kíváncsiak a kávéházi törzstagok, közügyektől a személyesekig. Vaskos spirálfüzetéből az est moderátora, Szilágyi Árpád olvasta persze a legtöbb kérdést, de igen aktív volt a közönség is. Mibe került a főszerkesztő autója? Vannak-e titkok a mai újságírásban? Milyennek találja a Budapestről idekerült újságíró a szegedi embereket? Miért lakik Domaszéken? Miért jelent meg „túl nagy” fotó Kuncze Gáborról? Miért nem foglalkozik az újság Churchill szerepével a második világháborúban? Minek emelni a lap árát? Van-e a főszerkesztőnek ellensége és irigye? Igaz-e, hogy költözik a szerkesztőség?

Nos, maradunk Szegeden a Stefánián, a sajtóházban leszünk ezután is és remélhetőleg egyre több előfizető postaládájában – búcsúzott a kávéház vendége.

Szetey András, lapunk főszerkesztőjét (balról) Szilágyi Árpád kérdezte. Fotó: Karnók Csaba

Halló, itt az ünnepi lelkisegély

Sokan úgy gondolják, a karácsonyhoz, a szilveszterhez közeledve egyre többen sodródnak lelki válságba. Rosszul érezhetik magukat például azok, akik egyedül vannak és nincs kivel ünnepelniük. A makói telefonos lelkisegély-szolgálat vezetője, dr. Benyovszky István az elmúlt évek tapasztalatai alapján cáfolja ezt a vélekedést, ám állítja: munkájuk ilyenkor is van bőven.

A hosszú évek óta sikeresen működő, szakmailag is elismert makói telefonos lelkisegély-szolgálat (telefonszáma: 212-515, 249-529) az elmúlt egy esztendő csendes munkával töltötte. A csoport működése az elmúlt években többször is veszélybe került, ez azonban szerencsére ma már a múlté. Szakmai vezetője, dr. Benyovszky István örömmel újságolta, hogy az önkormányzat jóvoltából helyiséggondjaik is megoldódtak. Az önkéntesekből álló, gondosan felkészített és kiképzett társaság így a munkára koncentrálnak. Ténnyalójuk pedig van bőven, mert – mint köztudomású – éppen a Dél-Alföld az a régió, ahol a legtöbben küszködnek különböző mentálhigiénés zavarokkal. Ennek egyik jele az öngyilkosságok magas száma.

A telefonos lelkisegély-szolgálatok többek között ezeket a válsághelyzeteket képesek megelőzni. Az elmúlt években a makói csoport is jó néhány lelki krízisben lévő embernek nyújtotta azt az utolsó szalmaszálat, amiben meg tudott kapaszkodni. vezetőjük szerint már az is segítséget jelenthet, hogy valaki meghallgatja a vonal túlsó végén beszélőt. A beszélgetés után a hívó általában megnyugszik, egy kicsit más szemszögből látja helyzetét és már ez is elég a túléléshez. Ám a szolgálat vezetője nem osztja azt a vélekedést, hogy karácsony táján megszapornának a hívások. Éppen ellenkezőleg: ebben az időben az átlagosnál kevesebben keresik a szolgálatot. A szakpszichiáter úgy gondolja, az ünnepeknek egyfajta megtartó erejük is van.

SZABÓ IMRE

Szegeden nincs önálló fertőtlenítő állomás

Fertőzések és veszélyek

Számos alkalommal szállítanak a mentők, olykor a rendőrök fertőzött beteget a különböző egészségügyi intézményekbe. Télen nagyobb problémát jelent azoknak a személyeknek az ellátása és fogadása, akiknek higiénája igencsak kívánnivalót hagy maga után. A vastagabb ruházat több kosznak és kórokozónak ad helyet. A kórházban dolgozóknak naponta kell fertőzésveszéllyel szembenéznük, a városban ugyanis nem működik önálló fertőtlenítő állomás.

– A gennyes, fertőző bőrelváltozással kezelt emberek is ugyanabba az ellátó rendszerbe kerülnek, mint a többi beteg. Az egészségügyi intézetekben nem megoldott az ilyen személyek fertőtlenítése – nyilatkozta lapunknak Zentay Attila, a szegedi mentőállomás főorvosa.

Az orvos nélküli mentőautók személyzete a területileg illetékes kórház belgyógyászati osztályára szállítja az utcán talált, és általában fertőző bőrbetegségeben szenvedő hajléktalan betegeket, ha az érintett ittas, akkor a II. kórház addiktológiai osztályára. Egyik intézmény sincs felkészülve a fogadásukra, nincs lehetőség előzetes fertőtlenítésre. A mentőautót minden alkalommal fertőtlenítik.

A szegedi, II. számú belgyógyászati klinika ambulanciáján dolgozó nővér, Jancsó Ilona elmondta, hogy nemcsak a hajléktalanok, hanem a tanyán élő, idős emberek egy része sem törődik a tisztálkodással.

– Az ambulancián csak kézmossági lehetőség van. Az egyik éjszaka legalább 35 bolhát szedtem le magamról. Nagyon nagy szükség lenne egy rendes fürdőtőre – panaszkolta a nővér.

Az erősen ittas személyeket a rendőrség és a mentők is a II. kórházba szállítják. Temesvári Beáta, a pszichiátriai osztály vezetője szerint a városnak szüksége lenne egy detoxikálóra is a fertőtlenítő állomás mellett. A kórház ugyanis nem rendelkezik az ilyen személyek ellátásához szükséges eszközökkel. A nem ritkán agresszív részesek ellátásakor valós fizikai és

A hajléktalan magányossága...

Miskolczi Róbert

fertőzésveszéllyel kell szembenéznie az itt dolgozó ápolóknak amellett, hogy az osztályon fekvő betegeket is el kell látniuk.

Amennyibe jogsértést követ el egy erősen elhanyagolt külsejű személy, s a rendőrség őrizetbe veszi, akkor a fogdában való elhelyezés előtt orvosi vizsgálaton esik keresztül – tudtuk meg Németh Károly alezredestől, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság közbiztonsági főigazgatójától. A tisztálkodásra lehetőség nyílik az őrshőn, ha szükséges, tiszta ruhával is el tudják látni az őrizettest. – A fogda veszélyes üzem, az össze-

zárt emberek között mindig nagyobb a fertőzésveszély – fogalmazott a rendőrtiszt.

Az ÁNTSZ Csongrád megyei főorvosának helyettese, Kovács Ferenc elmondta, hogy annak idején, még a „Kőjál”, működött a fertőtlenítő állomást Szegeden, ami megszűnt, ugyanúgy, mint a „kényszermosdatás” lehetősége.

– Aki nem akarja, azt nem lehet megfürdetni – mondta a szolgálat helyettes vezetője, és hozzátette: nekik nincsenek előírt kötelezett-ségeik, feladatuk főként a szaknácadsás.

W. A.

Kínában is bizonyított Csíky, aki órákat vett kőfaragásból, hogy le ne égjen

Négy paprika – márványból

Táncolt a szentesi Csíky László, mert génjeiben hordozza székel elődei táncait. Dalolt, mert fiatal korában énekelni is tanult. Ifjakat megszégyenítő gyorsasággal mászta meg a magas hegyeket a hatvanadik születésnapjához közeledve, mert aktívan sportolt régen, meg edzősködött az atlétáknál. Segítségére volt a betegeknek, mert választott hivatása orvos. Történt mindez Kínában, mert a szentesi alkotót a világ legjobb szobrászai között jegyzik. A Changchunban rendezett szimpóziumra 1200 pályázó küldte el munkáját, és közülük 59 szobortervet fogadott el a zsűri. Csíky ötletét az első helyre sorolták. Csak hát azt az elképzelést meg is kellett valósítani úgy, hogy sohasem faragott márványt.

De Csíky László nem adta fel, őt nem olyan fából faragták. Most meséli, hogy a nyáron, mielőtt elutazott Kínába, órákat vett a helybeli kőfaragómestertől, Baranyi Lászlótól, ám máshoz is beállt tanonknak. Ez kellett ahhoz, hogy ne hozzon szegényt a hazájára, bár ő nem fogalmazott ilyen szentimentálisan, amikor élményeiről számolt be szentesi tisztelőinek. Sokan voltak, mi tagadás. Nem úgy, mint a távoli Changchunban, ahol a szobrászok világtalálkozójának ünnepi megnyitóján csak két magyar „sorakozott” fel. Csíky azt mesél-

Csíky László Torgyán-portréjával dacol a hideggel. Fotó: Tésik Attila

te erről: „A piros-fehér-zöld zászló meg én.” Ám a két hónapos megfeszített munka után, amikor átvette az orvosi után a második diplomáját, immár szobrászatzból is, szintén csak ketten voltak. Ott ünnepelte őt vagy hatvan ország nagykövete, ilyen-olyan minisztere, atárszok világtalálkozójának ünnepi megnyitóján csak két magyar „sorakozott” fel. Csíky azt mesél-

matája nem ért rá elmenni, hogy honfitársának megszorítsa a kezét. Rosszul eshetett ez Csíkynek, csak hát gyorsan témát váltott, és megmutatott valami vidám képet. S mesélt. Mesélte, hogy még rántott pillangót is evett, meg elő- és utóételek garmadáját, ám ennek éjszakai következményét különösebben nem ecsetelte. Kitért ellenben egy fiatal kínai szobrászra, aki kur-

zusra jelentkezett a Csíky-iskolába. Eljön majd a nyáron Szentésre, hogy tanuljon választott mesterétől. Milyen étet kap a kínai titán? „Azt eszi, amit mi, mert én is az ő ételeiket fogyasztottam.” Paprika biztosan kerül az asztalra, hogy ezzel is emlékezzen a két szobrász a Changchunban szerzett közös emlékekre. Ezek között a paprikának ugyanis különös jelentősége volt. Csíky a magyar származású Nobel-díjas tudós, Szent-Györgyi Albertnek úgy emelt szobrot a világsszimpoziumon, hogy a bronzból öntött portréja köré négy hatalmas paprikát faragott márványból. Nem mindennapi feladat volt ez számára, hiszen a C-vitamin feltalálójának tiszteletére készített mintegy három méter magas művel nem csupán Csíky tette le névjegyét, hanem hazánk is abban a szoborparkban, melyet két év múlva avatnak majd fel. Az biztos, hogy a magyaroknak nem kell szégyenkezniük. „Visszaadta az önbecsülésemet, ami ahhoz kell, hogy tovább tudjak lépni. Hála a jó istennek, hiba nélkül kifaragtam a szobrot, szebb lett, mint gondoltam.” Közben rengeteg barátot szerzett, ott még – mint mondta – nem múltak ki az emberi érzések. Esténként alig győzi mostanában, hogy válaszoljon az e-mailekre.

BALÁZSI IRÉN